

رشیده بی سودی . بر قادی نك ملاحظتی . آیلرجه تدقیق ایتك لازم دكل یا! مدقق بر نظر قارشیننده ، هر درلو كوزلكك بر نانیده انكشاف ایدر .

بونكله برابر رسوخی رشیده بی ، بندلرده براوچنجی دفعه دها كوردی . بو قدری کافی . اونك تمثال بی مثالی دماغنه نقش اولنشدی : صاری صاچلی ، قویو ما ئی كوزلو ، اورته بویلو ، طیقنازجه ، پنه ، كوچوك دوداقلرینك اوچلری براز قویو پنه ، قاشلری قویو سمور رنكنده براز آز ، صاری کیریکلری اوزون ، یاناقلری آل ، چكهنده بلیرسز برچوقور وار ، اللری كوچوك اولدینی قدر بیاض ، خفیف بر تول آره سندن سچیله بیلن كردن سیمینی صاف ، براق ! ایشه ، رسوخینك قوه خجیله شا . عرانه سنك وجوده كتیرمك ایسته دیکی بر پری ! .

بك اعلى !

شمدی رسوخی ، اك اول موقعی دوشوندی : كنج خلق ، شاعر ، كاتب ، شباب ، اخلاق - هر قادی ن نظرنده - شابان تقدیر اوله بیلیر . ایسترسه شعره ، كتابته انتساب ایتسون . ذاتا هانکی شاعر و كاتب واردر كه ثمره سعینی اقتطاف ایتش اولسون؟ یا ! .. مدبر بر قادی ن بوزالری ده دوشونور .

كچه لم :

قلمندن آلدینی معاش ایله حال حاضر مالیزی انی هر زمان كچنیدره بیلیر . فقط عجباً بو قیز نصل بر قیزدر؟ واقعا كندی كوزل . یا احوال خصوصیه سی؟

تحقیق ایتك لازم . بو اك مشكل مسأله . رسوخی رشیده نك احوال خصوصیه سنی كیمدن صوره جق؟ بالطبع لامعی افندی عالیه سنی بیلنلردن . یا بو آشنایان ، او عالیه ایچون بر نقصیه كوستره بیلیرلمی؟ لامعی افندی رسو- خینك احوال خصوصیه سنی آكلامق ایچون كیمه مراجعت ایده جك؟ بالمجبوریه رسوخینك احبانه . بو حالده هر ایکی جهتده محافظه حقوقه باشلار . قادی نده ارلك ده بختیار اولور . اوله اما بو طوغر ویدر؟ قادی نلر بیننده کی بو اعتیاد - یوزده طقسان طقوز - باطل چقیور . کور یچی

بر قیزك یوزینی كورور . فقط اخلاقی آكلاماز . ذاتاً تدقیق اخلاق وظیفه سی او قادی نه عائد دكلدر . رسوخی ، كندی نی بختار ایتك ایچون ینه او والده محبه سی اولان اختیار قادی نه مراجعت ایتدی . آرتق مسعود اوله جقدی ! آرتق كدر ضربه لرینك قلبنه آچدی نی جریحلری اونونمق ایسته به جكدی ! دوكون ، بر شعشه تامه ایچنده كوز تپه ده کی صیفیه ده اجرا اولندی . اوخ ! زوج و زوجه ایکی كوگر جین كبی بر آشیانه سعادتده یاشامغه باشلادی .

* *

آلی آی بویله كچدی . شدتلی بر قیش ، بتون قارلریله بتون روزكارلری ایله اورمانلری صالیوردی . زوجه ده خفیف بر او كسوروك باشلادی . خفیف اولدینی قدر درین ! .. زواللی رسوخی بك اندیشناك ! عجباً ! .. خیر ! سویلیه میور ! یالكنز بر قورقو بتون قلبنی صارصیور ! بر كون رشیده او یوركن ، پنه دوداقلرینك آره سندن بر قطره قانك سوزلدیكنی رسوخی كوردی . آز قالدی ، هایقیره جقدی . عجباً ؟

اوف ! .. او مدهش كله دوداقلرینی یاقیور ! .. او نارین وجود كوندن كونه سقوط ایدیور ! ایلك بهاره طوغرو اطبانك ده امید حقیقه آزالدی .

ایواه ! رسوخینك ، روحنی بوغولمقدن قورتاره جق آچی كوز یاشلرینك بر طوفان كبی جوش ایده چكی كون كلدی ! ..

او فلاكتیده ایچون دها نه دیملی ؟ ایشه قرق یاشنده بولندی نی حالده ، او صاچلر بونك ایچون آغارمشدر ! ..

محمد جلال

مندرجات

افاده - قسمی ادبی - رویت جانان - بر لوحه حزین - محررات - محرراته جواب - قصیده طنطرانیه - آق صاچلر - تفرقه : خزینة فنون ابونلری .

ساحب امتیاز
دوقتور ك. جراح زاده
مدیر مسئول
عصر كنجخانه سی صاحبی كرقور

[مطبعه سی باب عالی جاده سنده نومرو ۲۵]

خزینة فنون

برل اشتراك :
استانبول ایچون سنه لکی ۱۰ ،
ولایات ایچون ۲۳ غر وشدر .
بدلنه بوسته ویا تمغا پولی دخی
قبول اولنور
خزینة فنونہ متملق ایشلرده مدبر
مسؤل ق. فائق افندی به مراجعت
اولنور .
۱۰ رجب سنه ۱۳۱۳

ادبیات و فنونہ متعلق مقالات مع الممنونیه درج ایدیلیر .
درج اولنایان اوراق اعاده ایدلر .

محل اداره و نوزیعی
باب عالی جاده سنده ۴۴ نومرولو
عصر كنجخانه سیدر
ولایاتده خزینة فنونہ عائد خصوصاتی
درعه - ایده جك وکیللره لزوم
واردر . طالبان لارلك مدبر مسؤله
سراجتلی مرجو در .
۱۴ كانون اول سنه ۱۳۱۱

عدد: ۲۷ ادبیات و فنون دن باحث و منافع ملك و دوامته خادم هفته لك عثمانلی جریده سیدر اوچنجی سنه

مندرجات :

مصاحبه - مجهولار ، نظیره ، نوحه حزینانه -
مصرده مؤسسات عربیه - پومپه شهری -
استغراق - زواللی قیز - عصر كنجخانه سی .

مصاحبه

كچن كیجه ابدان بر ذاتی زیارته كیتمش ایدم . بر چوق زمان مسائل تخریره اوزرینه تعاطی افكار ایتدك . مباحث جاربه نك نتایج مهمه سی ، حسن تلفیق ایدیلیرسه غایت جدی بر مقاله حاصل اولور . نه چاره كه بنم فكر واقتدارم بوكا مساعد دكلدر . بنان هتمنه زینت ویرن كلك مداد آلوده نك وجوده كتیردیکی تزیفاتی نظر تأثر دن كچیردیجه - خدا بیایر - جداً محجوب او ایورم . احتمالكه هیچ بر زمان صحائف مطبوعه نی ترهات مخصوصه مله اشغال ایتك ایسته مزدم . فقط ، دور ملالده برسكون دائمی به مغلوبیت بنی دخون بر اقیور . نه یاییم؟ سرائر قلیسه می ، هیجان دلسوزمی ، اك نهایت مكسوبات فكریه می بالضروره یازیورم . شمدن صوكره

مآثر فكریه مك تزییدینه بتون بتون صرف غیرت ایده جكم . شو مقاله م تزییقات آتیهمك دیساجه سی مقامنه كچه بیلیر . عدم اقتدارك لازمه قطعیه سی اختیار سكوت ایسه لطفاً اخطار بیوریلور . بنده بزم خاکی كبی خاموشانه امرار زمان ایدرم .

مصاحبه طرزنده کی مقالاتك لذتله او قوندینی سویاننیور . بونك ایچون زمان زمان او كرندیكم مصاحبه صورتنده یازه جغم . زكاكت اسلوبی خوش كوره جك درجه ده كوته بیان دكم فقط البت بر كون كلیر . فصاحت افاده نك آهنگنی او كره نیرم :

شو زمانده لسانك لكنتندن بیزار اولان بولتورسه بر شی دیم . طوغرو سوزی قبول ایتك معتادمدر . بونك بنجه مستوجب محجوبیت اوله سیله دائره حقیقتدن انحرافی لازم كلز . اوراسنی بیلمزمیم؟ هر كس وسعی داخلنده همنوعنه خدمت ایتك وظیفه سیله مكلفدر . بن شمدیلک بو قدر جق عرض خدمت ایدیورم . بلکه آتی هتمدن محجوب اولور . بندن فیض اقتداری دریغ ایتمز .

چالشقان بر محرم . خانه بردوش بر شاعرم . سرمایه معیشتم مساعی ذاتیه مدن عبارتدر . غیرتمه خلل كلك نصل ممكن اوله بیلیر؟ یارین كوچك برعائلم بوانه جق ایکی دست رعشه دارك همتیله بر عفت ذی حیاتك معصومانه هوساتی ناقابل اسعافیدر؟ چالیشریم؛ كچنه جك دكلی نر؟ مشهودات یومیه می تصویر ایتسم هر كون بویله بر قاج ستون طولدورورم . بدایع طبیعتك لطافت بالغه سی ، حیات عاشقانه مك سرائر الیمه سی بنم ایچون موضوعات مهمه دن دكلیدر؟ . بعض كره بر محفل ادبیده غایت جدی لاقیردیلر سویله نیر . بونلر ذوق بلاغتی كوستره جك بر شیوه مخصوص ایله یازیلیرسه تقدیرات مخصوصه به نائل اولمق طبیعیدر .

دیدم یا! عرض ایتدیكم مسامره ده بویله حكیمپسندانه مصاحبات ایله امرار ایدلش ایدی . بر آره لاق سوز سعدی شیرازینك آثارینه انتقال ایتدی . اك اول كاستاندن بحث ایتش ایدك . سرد اولنان مطالعات قسماً ذهنمدن سیاندی ، شمدی كندی طرفدن شو اساسه ابتناء بر قاج سوز سویله به جكم .

نجه سعدي مجملرك اك مكمل
 شاعر يدر. آثارندن استفاده ايمه يه جك
 بر كيمسه تصور اولنه ماز. عمر نده يدي،
 سكرز بهار كورمش بر معصومك فاتحه
 تدريساتي كلستاندر. بوني اوقور؛ لسان
 بلاغتك حسيات قليبده كوسته رديكي
 تأثيراتي قسماً آكلار. مزيات ذاتيه نك
 نتايج عاليه سي اوزرينه طفلانه بر بيلكي
 طويار. طبيعي مستفيد اولور.

يوز سنه لك وقايي شامل اولان
 بر حيات فرسوده صاحبك خاتمه تدقيقاتي
 كلستاندر. بوني دست حرمتده بولندورور،
 وجدانيات تعبيرينك دائرة شمولنه كسب
 وقوف ايدر. ايام گذشته نك سينه سنده
 كيزله ديكي وقايي دوشونور. تجارب حياتيه
 واديسنده قازانديغي معلوماتي كلستانك
 حكايات حكيمانه سنه تطبيق ايله. اوده
 فائده مند اولور. اخلاقي بر كتاب ايجون
 بوندن بيوك بر مزيات تصور اولنورمي؟
 قآني «پريشان» يازمق ايجون كلستاني
 تقليد ايتك آرزوسنده بولنمشدي. صوكره
 بوكا بر نظيره سوسي ويرمك ايسته مه سي
 طبيعت شاعرانه اربابنك مفاخر ذاتيه يه
 شدت انهما كندن نشات ايتمشدر. نظيره نك
 سونوكلكي كلستانك اك پريشان يابراغي
 خاطر لره كتير بر. بيلم حقل دلكي يم؟
 كلستانك محاسني (جامي) نك ده
 غيري تحريك ايتمش. بهارستان اوغيرتك
 محموليدر. مقايسه اولنورسه، كلستانك
 بيوتلكي ده باشقه، ده پارلاق بر صورتده
 آكلاشمق طبيعيدر.

برده يكي «هزارستان» ظهور
 ايتمش. بوني بخشه ادخال ايتك
 تكثير سواد ايجون، طامات قلميه
 واديسنه اختيار ايتكله برابر در.

هزارستان مؤلفي شرائط شعريه دن بالكله
 متغافل كورونيور. كتب سائرده دن اقتباس
 ايله ديكي حكاياتي سعدي كي عارفانه ابيات
 ايله تزئين ايتك هوسنده بولنمش؛ لسان
 فصاحتدن مهجور اولان تعبيرانه بنان
 همتي اوزاديور. يكان يكان جمله سني
 او وادي مخصوصنه جلب ايديور. بونلر
 بعضاً سامعه يي تحريش ايدن بر نوای
 مدود كي اورانيور. بعض كره برخسته
 بي مجالك زمزمه دعواتي آرمسنده ايشيديلن
 سوزلر كي قيصاليور. بو بهره ادبي ايله
 كلستاني نظير ايتك ممكنميدر؟

بز طوغر و سي نظيره نك مغانسي
 بيلميورز. بونك مطلق داعيه نفوقله
 يازلديغي معلوم ايكن بي محابا دهات عرفانك
 آتاريني نظير ايتك هوسنه دوشيورز.
 بر زماندر فضولينك سانحاتي بازيجه افكار
 اولدي. هر كس انك مخصوصات ادبيانه سني
 تقليد ايتك ايستيور. وقتيله بنده بويله
 بر جرات شاعرانه كوستر مشدم. نوحات
 قليبهي او كر بلا بلبانك آهنگنه توفيق
 ايتدم؛ نه يابهيم؟ حسي، حزين بر كوكله
 تشريك حسياته مجبور ايدم او واديده
 بر قاج غزل يازميش ايدم، نشر اولندي.
 بلای محبتله

هيچ كيم ديكلميور درديني بن دلشده نك
 سوز شمدن مكر اول ماهه كيدم شكوايه
 ديه فریاد ايدر كن ترانه دل سوزمي فضولي ده
 ايشيديورظن ايدردم! مع مافيه اوغزللرك
 هيچ برينه نظيره نامي ويرمه دم؛ چونكه
 فضولي يه اك نهايت شو قدر جق دعواي
 تقریده بولنه بيليردم:

اي فضولي اويله بر شاعر يتشدي رومدن
 كيم غمي كوكله كجه در، فریادی افغانكجه وار

اوبيات

مجموعه

فضای نامتناهي ني وصفه جرعت ايدن
 بيليرمي ذره لرك شرط اتحادی نه در؟
 بيليرمي دعوی عرفان حقيقت ايدن
 عزيز روحزك مبدء ومعادی نه در؟

§

صورلسه ذره يه قوت نصل اولور عارض
 جواني فلسفه نك بر خيال قنيدر؛
 صورلسه طبه نه در فرق سالم و مراض
 صايار دوكر بزه بر چوق عرض كه ظنيدر.

§

مغالطات رياضيه ايله ايلور اثبات
 كه هندسه يله حسابك ده غايي ظنيدر.
 چيقارسه وادي ظنه ره بديهيات
 نصل دينير فضيات صرفه يه «قندر!»

§

بسائطي صاياماز علم كهنه كيميا؛
 قواي فرق ايدم من ساخورده حكمتلر؛
 بيانمش اولسه ده فرضاً حقايق اشيا
 قالير بزه يته متبوعمز حقيقتلر!

§

بينمش اولسه ده حقيه علم جو هوا
 بولورمي يز قويا جق كرده بر چاره؟
 بتون مباحث روحك بينمسه سي عجا
 ويريرمي تسليه بر فيلسوف غمخواره؟

§

ظنون بي سر وينله بي آوتدرمه
 آلهي، بن قالهيم تا ابد بو ظلمتده!
 عنایت ايله بكا جهلمی اونوتدرمه
 فلا حياي اولورم بلکه بن بو حکمتده!

* جناب شهاب الدين *
 * *

نظيره

بچنلرده مجموعه معلى دست مطالعه يه آلمشدم.
 مرحوم ناچينك حضرت فضولي به نظيره اوله رق
 سوله مش اولديغي:

«اي تعالی ايلدكجه ايلين حيران بي
 خاك پای ايتدی سكا ميل علوشان بي»
 مطلعلي غزل، شوق آور فواد حزين
 اولدي. نظيره آيه يي انشاد ايديوردم:

ايتدی ای نار غراميله قیلان سوزان بي
 وجه پر نور كده كي خال سیه حيران بي
 كوله دم دنيا ده بر آن كره بارم هر زمان
 آغلامق چونمي يار آتمش حضرت يزدان بي [*]

يايمه هر دم كلن سنك قصادر دوستلر
 ايله ين مجنون صفت نالان و سر كردان بي
 باغ سينم بويله قنمر كللر آچازدی كلم
 ايمه سه يدك آب هجرانك ايله ريان بي

سرمدي بر نشويه مظهر اولور روحم بنم
 تبغ مژگانكله ايله رسه ك اكر قربان بي
 بعدازين هيچ آب آتشرنكه رغبت ايله م
 سويديمك راح غرامك ايله دي سكران بي
 موسم كل كچدی وعد وصلك انجامز ايمه دك
 آه بازيكوشسك آلداتك اي جانان بي

شكوه خوان اولم بودردو محتمدن كيمسه يه
 بركون البته ايدر مسرور و شوق دوران بي
 محي الدين *
 * *

نوحه حزينانه
 [بر مسدس مشهوره تقليد انظم اولنمشدر]
 بخت سيم بويله در آرق نيدر م بن
 آواز فغانله زبون كدر م بن
 [*] يا خود :
 اوليور كوكلم بنم آزاده بر دم عشق دن
 عاشق اولمچونمي خلق ايتمش عجب يزدان بي

اوقايمی فریاد ايله امرار ایدرم بن
 بودرد ايله بازيجه حکم قدم بن
 دلسته بتون عمرمی افنا ایدرم بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن

§

افغان ایدرم آهمه اصفا ایدم يوق
 بلوايه تحمل ایده جك غيری تم يوق
 فریادمی بر یرده بنم ديگله بنم يوق
 حصه ك فرح دلده سنك وارسه بنم يوق

§

افغان ایدرم افغان ایدرم درده زبونم
 خائب چيقيور بختمه هب بونجه طنونم
 طولمش كدر و غمله بنم خيلي درونم
 آزد ريبيله بو حالت ايله كلسه جنونم

دلبسته بتون عمرمی افنا ایدرم بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن

§

بر سهم فراق ايله دی تا قلبه اصابت
 بن كورمه يه لي خيليجه در روی مسرت
 اولدم الم بعد ايله بيكانه وصات
 يوقدر بو بنم حزنمه پايان ونهايت

دلبسته بتون عمرمی افنا ایدرم بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن

§

نالنده كوكل ذهنمی ده قیلدی پريشان
 غيرك كورورم عكسنه افكاري درخشان
 فكر مده وساوس ايله جوشان و خروشان
 يوق بويله حياتمه بنم ذره جه برشان

دلبسته بتون عمرمی افنا ایدرم بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن
 بن بويله كلوب علمه بويله كيدر م بن

ع. سني

مصرده مؤسسات عربيه
 [مابعد : ۲۵]

§ ۲ - مصرك عربلر طرفندن
 فتح واستيلاسي. حضرت عمر (رضي الله
 عنه) ك زمان خلافتي اولان هجرت نبويه.
 نك ۱۸ نجی سنه سنده مجاهدین عرب
 عمرو بن العاص حضرتلرينك قوماندان.
 می تختنده اوله رق مصره داخل
 اولديلر. هر یرده اولديني كي بوراده
 دخي مغلوبين عربلر طرفندن بر چوق
 مساعدات حمايتكارانه يه مظهر اولمشدر.
 عربلر مصر يلرك دين وعادات قديمه.
 لرينه هيچ بر تعرضده بولنماد قلدن
 ماعدا اسكندريه ده تحصن ايدرك اون
 درت آی قدر محاصره ومهاجمه مقا.
 ومت ايله عرب اردوسنه كلي بر تلفات
 ويردیرن روملردن متشكل عسکر ومأمور.
 رين طساقی بيله مظهر عفو وعاطفت
 اولديلر.

محاربه يه ختام ويرلمه سني متعاقب
 اثنای كيرودارده دوچار انهدام اولان
 سدلر وجدوللر تعمير واحيا ايدلدي.

حضرت عمر (رضي الله عنه) عطف
 وامناد اولنان اسكندريه كتبخانه سنك
 احراقی مسئله مي ايسه احياي معارف
 واعمار ممالك خصوصلرنده كي خدمات
 جدیه لری غير منكر اولان عربلرك عادات
 مدنيتپرورانه لرينه او درجه مغايردر كه
 ترهات نوعندن اولان بويله بر شايعه نك
 بعض جدی اوروا مشاهير مؤرخيني
 طرفلرندن قيد وتكرار ايدلمه سي ده جدا
 شايان تأسف حالاتندرد. بو مسئله زما.
 نمزده او درجه تحقيق وتعميق ايدلمشدر
 كه بوراده اوزون اوزادي به اعطای

معلوماتدن صرف نظرله یالکز عمر بلردن
پك چوق زمانلر اقدم خرسیتیانلرک
اسکندریه وسائر بلاد مصریه ده موجود
قوانین قدیمه ودین کتابلریله اصنام وهیاء
کلی محو و اتلاف ایله دکلری صیره ده
اسکندریه کتبخانه سنی دخی یاقدرلرینک
قیود تاریخیه مستند بولندیغنی بیان ایله
اکتفا ایدرز.

اسکندریه نك فتخی عالم اسلامیتده
قدس شریفك ضبطی مرتبه سنده حائر
اهمیتدر. بو موقیت مصر قطعه سنك
صورت قطعیه ده ضبط واستیلا سنی تأمین
ایله دیکی کبی مجاهدین عربیه فتوحات
جدیده یه تشبیلری ایچونده محکم بر
قطعه انتشار آماده ایشدر. اسکندریه -
نك ضبطنده کی اهمیتی بو استیلا نك
بتون جهانیه درجه تأثیرینی آکلامق
ایچون عربلرک مصره هجوملری وقوع
بولمازدن اول بو شهرک احوال تاریخیه
وتجاریه سی نه مرکزده بولندیغنی مختصراً
کوزدن کچیرك فائده دن خالی دکلدر.
اسکندر کبیر طرفدن اسامی وضع
اولدقدن (میلاددن ۳۳۲ سنه مقدم)
عربلر طرفدن فتحه کلنجه یه قدر یعنی
بیك سنه دن بری اسکندریه شهری بتون
دنیا نك برنجی شهرلری صیره سنده
بولمشدر. بحر سفیدك مرکز تجارتی
اولدیغنه نظراً شرق ایمراطورلغنك
قسطنطینه دن سوکره ایکنجی شهری عد
اولوردی.

بظالمه نك زمان حکومتده جهانك
اك مشهور علما وفضلا سی بوراده اجتماع
ایدر ایدی. فقط میلاددن ۴۸ سنه مقدم
رومالیلرک سزار قومانداسیله اسکندر -
یه یی ضبط ایتدکلری زمان شهرک شهرت

سرایلری ، ستونلری دکزده بر قاج میل
مسافهدن مشاهده اولنه بیلن «بتون
معبدی» ، اقیوم محاربه سنده کی مغلوبیتدن
سوکره انطوانك اقامت ایتدیکی «تیونیوم»
ایله سزارك محاصره ده دوام ایتدیکی
مدتجه بارندیغنی «سزاره تؤم» قصرلری ،
ایکی عدد دیکیلی طاش ودها پك چوق
آثار معماریه ذکره شایان اولانلریدر .
شهرک ساحل بوینده «آپوریوم»
دینیلن بازارکاه اقطار عالم ایله جهانك
کتبخانه سنی جامع «موزئوم» و ایوم
پوپ ستونك مرکز بولندیغنی تپه
اوزرنده ایسه ییکاره دیرکلری وغرائتدن
مصنوع هیکلریله «سراپه تؤم» معبدی
بولمقده ایش.

شهر ۱۲۰۰۰ مترو مسافه لك بر
طریقی ایله ربط ایدلش اولان و او
زمان موجود فاروس جزیره سنده
دخی بناسی صوم بیاض مرمردن معمول
ضیاسی اون میل آچیققره طوغرو
انتشار ایدن اسکندریه قناری واردی که
نامی آلان عجائب سبعة عالم صیره سنده یاد
اولنه کلکده در . اسکندریه ضبط اولنور
اولماز حضرت عمرو بوراده بر مفرزه
براقهرق اردویی اس-کان ایتمک اوزره
ایجری یه طوغرو سنوق ایش ایدی .
مجاهدین نیل ساحلنده اولجه عمرو بن
العاصك چادری رکز اولمش اولان بر
محلی انتخاب ایدرلر . اولاموقت باراقهر
طرزنده انشا اولنان اقامتگاهلر آرهدن
چوق زمان کچمه دن افراداسکانه مخصوص
مکمل خانلر و امرا اقامته لایق منتظم
کاشانه لرشکلنی آدی که ایشه قاهره شهری
بوصورتله تأسس ایش اولدی . بو محل
صورت تشکله نسبتله اولجه «فسطاد»

نامنی آلمش ایدی . حضرت عمرو بو
موقعی هر جهتله مکمل بولمغله مصر
قطعه سنك مقر اداره اولمه سنی بالتصمیم
امر تحکیمنه اهتام ایشدر . اوزماندن بری
یعنی اون ایکی عصر دن زیاده در که بو شهر
مصره مقر اداره اوله کلکده در .

خلافت نامه ضبط واستیلا ایله دیکی
اشبو قطعه سنده عمرو بن العاص حضر -
تلرینك وضع و ترتیب ایله دیکی اصول
وقوانین مفظور بولندقلری فرط ذکایه
وحکمت اداره یه وقولرینه دلیل واضحدر
اهالینك زراعتله مالوف طاقمی چوقدن
بری مشتاقی بولندقلری عدل وحقایت
قاوشدیلر . دعاویده مخاصمیندن بری
مصرلی اولدیغنی حالدی یرلی وجوهك
مداخله ومدافه سی شرائظدن بولمش
ایدی . اهالینك قوانین وعادات ومذهبلری
کاملاً مرعی طوتلدی . بو عادات ایچنده
یالکز نیلک فیضانی ائشاده طغیانك
حد معینی بولمه سی امنیه سیله نه ره القاسی
آیین قدیم اقتضاسندن اولان کنج قیز
یرینه طوبراقدن معمول بر هیکل آلمق
اصولنی وضع وتأسس ایله دی که ایوم بو
آیین بو منوال اوزره جاریدر . خرسیتیانلر
قدس شریفده حضرت عمر طرفدن
اعطا بیوریلان مساعدات بورالره دخی
شامل اولمشدر . حضرت عمرو مساعداتنده
اودرجه ایلری وارمشدر که تأسس
ایله دیکی اسلام شهرنده بیله کلیسا انشاسی
ایچون خرسیتیانلر مآذونیت بخش واعطا
ایدلمشدر .

[مابعدی وار] محمد کمال الدین

مینه ستر

پومپه ی شهری [۱]

(پومپه ی) و (هرکولانوم) شهر -
لرینك مستغرق انوار عمران بولندیغنی ،
کنج قیزلرک عبادتخانه لره - آدامش
اولدقلری - نذرلرینی کوتورمکده اولد -
قلری بر ائشاده ، ساحه آسمان بردن بره
اورتولور ، طاغیر اصوات مهیبه ایله
ایگله مگه ، ارض تا اقسام داخلیه سنه قدر
تیتزمگه باشلار ؛ (وه زوو) [۲] وولقانی
اوزرندن بر ستون آتشین پارلا یه رق
متعاقباً تپه سنك پارالانمه سیله درونندن
آلولرله محاط «لاو» سیل خروشاننی
فیشقییرر . خیلی مدت سیلان ایدن لاولر
دخی منقطع اولوب اطرافه آتش حائنده
کول یاغموری مستولی اولور .

اوروتقدار کونی ، دهشت افزا
ظلمات احاطه ایدنجه خلق هراس آمیز
ر حیرته دوچار اوله رق مسکنلرینه
طوغرو فرار ایدرلر سده ، ایوام که التجا
ایتدکلری بومساکن کندیلری ایچون
برر قبر حالی آلیر . آز بر زمان ایچنده
- محاسن و لطافت ، معموریتله خندان
[۱] قدیم ایتالیا بلاد معموره سندن اولوب
(ناپولی) نك جنوب شرقی سنده یته او اسم ایله
مسمی کورفزک نهایتنده کاشدر ؛ (وه زوو)
وولقانتک (۷۹) سال میلادیسنده کی مشهور
اندفاعیه خراب اولمشدی . (هرکولانوم) ده
(ناپولی) ایله (پومپه ی) آرهد سنده بر شهر
ایدی که او قعه ده اولرک آلتنده قالمشدی .

[۲] (ناپولی) نك جنوب شرقی سنده کاشن
وهان بر فعالیت دائمه حائنده بولنان بر
وولقانددر .

اولان - شهر تماماً کولرک آلتنده نابود
ونهان اولور کیدر .

آرهدن اون سکز عصر کچدیکی
حالدی ، انجق بر قاج سنه مقدمندن بری
بو شهری مدفون اولدیغنی لاولرینك
آلتندن چیقاروب میدان عیسانه وضع
ایتمک فکرلری سانخ اولیه باشلامشدر که
اجرا ایدیلن حفريات ایله پك چوق ابنیه
جسیمه ، جاده لر ظاهره چیممشدر .

بو حفرياتده کورولن موقیت ،
متحریرلرده دوام حفريات خصوصنده
یکیدن یکی یه آرزولر تولید ایله دیکندن
حفريات و تفتیشاتنه ، امور اولانلر بو
یایده کی همتلرینی تزید ایشلدر . بو
کشفیات ، بدرجه یه قدر روما مدنیتی
پدشگاه انظار عبرته وضع ایله مکده در .

بو یونلرنده ، قوللرنده مجوهرات
وحلیات اولدیغنی حالدی خانلر دروننده کی
قادیلر اولدقلری هیئت اوزره بولمشلر
و بر چشمه جوارنده بر چوجوغک
والده ، یاخود بیوک والده سی اولمق اقتضا
ایدن برقادینه قضای نا کهایندن قورتلمق
ایچون قاجهلری ایچون ایله دیکی اشارت
واخذ ایتدیکی وضعیت اوزره قلمش
اولدیغنی کشف اولمشدر .

دها بر چوق هیکلر وقابلر بولمشدر که
بو منظرلر شهرک اون سکز عصرلق
برخواب غیوبتدن هنوز اویانوب ساحه
وجوده چیممقده اولدیغنی خاطرلره کتیر -
مک قابل اوله ماز .

ع . س

استغراق

آرزوی تنهایی ، وسعت مناظره میل طبیعی
کبی حسپات قلبیه م بی اکثر زمانی

کویده کچیرمکه سوق ایدر . کویک تنها بر محلنده واسع بر باغچه ایچنده غائب اولمش کوچک بر خانه نك غرب جهتمنده کی او طه سی ، ایام صیفک هر قسمنده باشقه باشقه بر طراوت مخصوصه ایله تبسم ایدن لوحه طبعی تماشایچسون پیغوله عزلم اولور . سدیرك بر کوشه سینه قونیلوب متفرق صورته آتیلور برمش اشیاء کاغذ پارچه لرله اوزری بر تپه حک تشکیل ایدن یازمخانه نك قاپاندینی شرق جهتمه کشاده نجره نك یانندن شماله توجه ایدن نظرم ، گاه روزکارک خفیف نفحه حرکیله بر میل متموج ارانه ایدن باغچه نك اغا جلقلری آره سندن یدقدرتله تسویه اولمش بسیط بر اووه نك لطافت کونا کونی ایچندن کچرک منتهاسنده کی شهرک مشکوکت مرثیت حالنده تکاتف ایدن کولکسه سینه منعطف اولور ؛ گاه سمانک بر طرفدن صارقوب کلهرک اوزاقده بر سد ظلام کی کشف بر هیئت ایچنده طوزان طاغله طوپ طوپ سرپیلن بهار بولوطنینه بر سرستی نام ایچنده نشوونما بولوب یکدیگرینه بر مشافهه متادیده بولنیورمش کی لطیف بر فشافتش ایله اهتزاز ایدن کوچکو بیوکلو اغاچلره ، آره صره مطرد ، خیالپرور بر زمزمه ایله این یاغور دانه لرینک رنگ اصلیلرینی بر قات دها قویولاشدردینی ییراقلره ، چنلره استغراق ایدر ؛ حسیاتی ، خیالاتی تلطیف ایدن شو بدایع شعریه دن ، مناظر لطیفه دن قلبک روح پرور بر استراحت ایچنده پرواز ایتدیکنی حس ایدرم . باغچه ریر آبرلمش ، ساعتلرجه وقف فکر ایدلگدن سوکره شوکوشیه گالیر . اوتیه منکشلر دیزلمش ، غیور بر باد

نچوانک دست مهارتیه طولانی تپه جکار ، لطیف دایره لر ، نظربا زاویه لر یا بلمش ، حاصلی هیئت مجموعه سی الوان رنگارنگیله شعردن ، بهاردن متشکل بر چچک حالنه کیرمش منتظم بر طرزده دکلدیر . زهینی مستوی بر چمنزاده دالری یکدیگریله سینه بر سینه وصال اولمش اغاچلر ، جبر بهاریله طرف طرف لرلردن فشقیرمش فداندلر ، طبیعتیه یتشمش چچککلر ایله دها طوغروسی ید بدیعه پرداز فطرتله تزین اولمش طبیعی بر محلدیر . غروب زمانلری کونشک بتون موجوداته محزور نانه عطف ایتدیکی صوگ ضیالریله کسوه خضراسی پارلاق بر نور ایچنده طالعه لانان چنلره اوتورور ، نظرمی جولان طبیعتیه بر افریم . مهتر ، متموج بر پرواز ایله چچککلر چچککلر کچن ، قانادلر زده شعر شباب ترسم ایدن کله بکلرک ، لطیف بسته لرله او قونان عاشقانه شرفیلر کی روح نواز ترنملرله دالین داله او چوشان قو- شلرک اک زیاده جاذبه لطافته مالک اولدقلرینی کورورم . شو استغراق لطیف عالنده شهرک بیک درلو عوارضه تصادفه صافیتی مختل اولان هواسی ، سامعه یی تخریش ایدن سسلری ، اووه نك لطافتی نظردن صافلایان سسلری ایچنده یا شا- مقله نظرمنزه اک شاعرانه ابتساملرله آجیلان شوبدایع طبیعت اوکنده بولنمی مقایسه ایتدیکم زمان ، کویک سکوت خیالپروری ایله پرور شیب اولان حسید تم بر شطارت مسعودانه ایله اویانان قلبی مهر لطافتده صالادینی اویاتلق ایچنده اویوتدینی ایچسون تمیزه مقتدر اولم .

عبدالوهاب

فقره

زواللی قیز

محرری : صبری

بوندن التمش ، التمش بش سنه اول دیار بکره تابع ماردین شهرینک خاندانلردن صاییلان سینی اغانک قیزی صافیه ایله اغانک خاله زاده سی سعدون سکیز طقوز یاشلارنده بولندقلری حالده بر لکده محله مکتبه کیدوب کلیر وکرچه خانهلری آری ایدسه ده حسب القرابه بونلر بر فامیلیا خلقی کبی دائما بر آراه یاشار ایدیلر .

بو ایکی چوجوغک بری برینه اولان محبت معصومانلری پک زیاده ایدی . بونلرک محبتلرینی یکدیگریله چوجوغه سنه سرشدکلرینی کوردکجه پدر و والدهلری دخی خوشلامقده ایدیلر . حتی صافیه نك والدله سی سعدونی « دامادم » ، سعدونک والدله سی ده صافییه « کلیم » دپه چاغیرمقله متاذ اولورلر ایدی .

بو منوال اوزره کونلر ، ایلر کچدکجه بو ایکی چوجوغک محبتی شدت کسب ایتمکده ايسه ده صافیه نك قلبنده کولکشمش اولان محبتیه آرتق « محبت معصومانه » دینله مز ایدی ؛ چونکه آنی کوردکجه قلبی چارپار ، یوزی قیزاریر ؛ قونوشمعه ده موفق اوله ماز ایدی . سعدون ايسه کندی آرزو داشلریله برابر اوتده بریده آت و سلاح ایله کزوب اکلنرک وقت کچیرمکده زواللی صافیه نك حالنه واقف اوله ماقده ایدی .

بونلر والدله و پدرلریله بر لکده یته بری برلرینک خانه لرینه کیدوب کیجه قالمقده و بو ائنده والدهلری کندیلرینه معتادلری اوزره « دامادم » کلیم سوزلرینی تکرار ایتمکده ایدیلر .

ایشته بو سوزلردن صافیه نك یورکی طاتلی بر حس ایله طولار ، سعدون ايسه یالکیز خوشلامقده باشقه بر شی حس ایده مز ایدی .

بونلر اون بش یاشلرینه کلشلا ایدی که زواللی صافیه نك یورکی بوستون محبت آتشی قاپلامش و کیجه کوندوز سعدونی دوشونمکدن باشقه بر شی باپمادینی کبی کوزینه اویقو کیرمز اولمش ایدی .

ایلك بهار موسملرندن برنده بر معتاد سعدون فامیلیاچه شهره اوچ چاریک ساعت اوزاقده بولنان کوشکلرینه نقل ایتمش ایدی . بو کوشک غایت کوزل بر موقعه اولوب منظره سی ده شاعرانه ایدی . او موسمه اوراده مسعودانه یاشامق قدر کیفی ونشئلی بر شی تصور اولته ماز . هله صباخلری کوشکک اوکنده کی کل باغچه سنده اوتوروب کوزل قوقولری و بلبلرک نغمه لرله مست اولق دنیاده اک لذتلی یاشامقده صاییلمازمی ؟

صافیه نك حالی کیت کیده فئالشدیغنی والدله سی آکلامش ، بناء علیه هم کزوب اکلنمک همده تبدیل هوا ایتک ایچون بش اون کون قالمق اوزره قیزی آلوب سعدونک کوشکنه مسافر لکه کلش ایدی که بو معامله نك هر کسندن زیاده صافییه نمون ایله دیکنی ایضاحه حاجت یوقدر .

بر صباح سعدون معتادی وجه ایله چفته سنی ایدی ؛ اولانق اوزره کوشکک جوارنده کی باغچه یه کیدوب او قوجه مان

وصیق سوکود اغاچلرینک آره سنده بر ایکی ساعت قدر قوش آرامقله اوغراشمقده ایدی . ایشته بو مشغولیت ایچنده ایکن بردن بره صافییه قارشیسنه چیقما سونمی !

بونلر بر مدت حال و موقعه مناسب سوزلر تعاطی ایله دکدن سوکره حسب حال عاشقانه یه کیرشدیلر . نهایت سعدون دیدی که : صافییه جکم ! سننکله بر لکده یاشامق بنم ایچون دنیاده بیوک بر شرف ، بر سعادتدر . قلبلر من دها سکیز طقوز یاشلارنده بولندیغمز وقت بری برینه باغلامش ایدی . سنی پدرکدن ایسته یه - جکم ، ان شاء الله نمون و بختیار اولورز .

صافییه سعدوندن آلدینی بو وعد اوزرینه قلبی حس مسرتله مالی اولدینی حالده کوشکه عودت ایتدی . ایشام اذاندنه سعدون ده کلوب والدهلریله برابر طعام ایتدیلر .

صافییه نك کوشکده قالدینی مدت نظر فنده فرصت بولدیقه تنها محلارده ، بعضاً باغچه ده کل فداندلری آره لر نه کوروشورلر ایدی . فقط حیفا که بو کورشمه لری چوق دوام ایتدی . صافییه نك والدله سی اون بش کوندن زیاده قالمایه رق قیزی آلوب خانه سینه عودت ایله دی .

آره دن ایکی آی کچمش ایدی که سعدونک والدله سی کیدوب صافییه یی اوغلنه ایسته مش ، والدله سی ده راضی اولمش ايسه ده چوجوق هنوز بر ایش کوچ صاحبی اولمادینی کبی کندی هوا وهواسیله مشغول اولدیغندن بحث ایله پدری موافقت ایتمش و بو عدم موافقت ایکی والدله یی ده نمناک ایتدیکی کبی سعدونی ، خصوصیه صافییه یی دلخون ایتمش ایدی .

بو معامله ایکی فامیلیا آره سینه بر سرینک بر اقریغندن بالطبع بری برلرینه کیدوب کلک قاپولری قاپامش ، زواللی صافییه سعدونک یوزینی کورمز اولمش ایدی . ایشته بو ائنده ایدی که صافییه کندی کندینه « بن بر زواللی قیز » اوله جغ دیر ایدی .

سعدون بر مدت معصوم قالدی ؛ لکن آره سی ایکی آی کچمکمزین قومشو قیزلرینک « کافیه » اسمنده کی کوزل بر قیز ایله مناسبت و علاقه پیدا ایدوب صافییه یی اونوتدی . بر سنه سوکره سعدونک کافیه ایله سوشمکده اولدینی خبری صافییه یه واصل اولور اولماز بی چاره نك عقلنی باشندن آلدی .

آره دن التی آی کچمش ایدی که بر کون صافییه نك خانه سنده دوکون تدارکی کورلمکده ایدی . چونکه صافییه یته اشرفدن بهلول بکک هنوز اون بش یاشنده اولان قاسم اسمنده کی اوغلنه نشانلامش اولدیغندن صافییه یه کلنک اتوابی یچلیور ، انجی و آلتون کردنلکلر ییاییور بر هفتته سوکره کلین کیده جکندن غایت مطمئن بر صورتده حاضرقلر کورولیور ، صافییه ايسه آتشلر ایچنده یانوب سعدونک خیالیله اوغراشسیور ایدی . بر هفتته متادیا کرک صافییه نك کرک قاسم بکک خانه لر نه پک مکمل و شنلکلی دوکون اولدی . نهایت بر جمعه کیجه سی صافییه کلین اوله رق قاسم بکک خانه سینه کیتدی . بو ایشدن صافییه نك والدله سی اصلا نمون دکلدی ؛ زیرا قیزینک مسعود اوله مایه جغنی بیلیور ایدی . صافییه تمام ایکی آی قاسم بکدن اوزاق بر حالده بولندیسه ده والدله سیله قاین والدله سنک